

Nr 28.

Warszawa, d. 12 lipca 1924 r.

Nr 28.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, Chmielna 2 m. 6, tel. 114-26. Adres telegr.: „Metalowcy — Warszawa“.

Prenumerata wynosi wraz z przesyłką w kraju: Złp. 4 kwartalnie. Nr. pojedynczy gr. 40.
Członkowie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych otrzymują „PRZEMYSŁ METALOWY“ bezpłatnie.

SZWEDZKIE
ŁOŻYSKA
KULKOWE

SKF

Warszawa
Kopernika 13
Telefon 12-14

339

Tow. Akc. J. JOHN w Łodzi

WYRABIA JAKO SPECJALNOŚĆ:

Transmisje i części transmisyjne; **Koła** zębate; **Naprężacze** pasów i t. p. Konstrukcja lekka i solidna; wykonanie wzorowe; minimalne zużycie siły i smarów. Dostawa normalnych części z zapasu.

Tokarki szybko tnące, konstrukcji nowoczesnej wykonane najdokładniej, o wysokości kłów 150, 230 i 300 mm i długości toku do 3 metrów. Łby reolwerowe, lunety, uchwyty samocentrujące. **Imadła** równoległe o szerokości szczęk 100 mm.

Wiertarki słupowe 32 i 40 mm.

Kalandry wszelkiego rodzaju dla przemysłu **włókienniczego i papierniczego** jak: rolkowe, frykcyjne, wodne, małowe, **finiszowe** prasy nieckowe (Muldenpressen). Wykonanie pierwszorzędne, w niczem nieustępujące najdroższemu zagranicznemu kalandrom. Około 200 kalandrów w ruchu. **Reparacja** wałców, obtaczanie, szlifowanie i obijanie bawełną, jutą lub papierem.

Kotły żeliwne oryg. Strebela do ogrzewań centralnych.

Ruszty ekonomiczne podług własnego systemu i **odlewy** według nadesłanych modeli lub rysunków.

Własne biura sprzedaży:

WARSZAWA

Jerozolimska 51

LWÓW

Zyblikiewicza 39

KRAKÓW

Basztowa 24

POZNAŃ

Wały Z. Augusta 2

LUBLIN

Krak.-Przedm. 58

GDAŃSK

Schusseldamm 62

ZGROMADZENIE WALNE CZŁONKÓW ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO P. Z. P. M.

odbędzie się we czwartek d. 17 lipca r. b. o g. 19-ej w lokalu Związku ul. Chmielna 2 m. 5 w Warszawie z następującym porządkiem dziennym:

1. Zatwierdzenie protokołu poprzedniego Zgromadzenia Walnego.
2. Sprawozdanie z działalności Oddziału za rok 1923.
3. Stan przemysłu metalowego w dobie obecnej.
4. Sprawozdanie dyrektora zarządzającego P. Z. P. M. inż. S. J. Okolskiego z wystawy w Londynie.

5. Wybory Członków Zarządu.

6. Sprawy bieżące.

7. Wnioski Członków.

UBEZPIECZENIE OD NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW.

Centralny Związek P. P. G. H. i F. przysłał nam następujący komunikat.

W Nr 16 poz. 148 Dz. Ust. 1924 r. została ogłoszona ustawa z dn. 30/1 1924 r. w przedmiocie rozciągnięcia obowiązujących na obszarze województw: Krakowskiego, Lwowskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego i Cieszyńskiej części województwa Śląskiego ustaw o obowiązku ubezpieczenia robotników od wypadków na obszar województw: Warszawskiego, Łódzkiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Białostockiego, Wołyńskiego, Poleskiego, Nowogrodzkiego oraz ziemi Wileńskiej.

Mocą tej ustawy rozciągnięto na ziemie b. zaboru rosyjskiego przepisy następujących ustaw: ustawy austriackie z dnia 28/XII 1887 (austr. Dz. Ust. z r. 1888 № 1), z dn. 20/VII 1894 r. (austr. Dz. Ust. № 168), §§ 11, 12 i 13 ustawy z dn. 9/VIII 1908 r. (austr. Dz. Ust. № 162), z dn. 8/II 1909 r. (austr. Dz. Ust. № 29), i z dn. 30/XII 1917 r. (austr. Dz. Ust. № 523) w brzmieniu ustanowionym ustawą z dn. 21/VIII 1917 r. (austr. Dz. Ust. № 363) oraz ustawa z dn. 7/VII 1921 r. w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustaw austriackich o ubezpieczeniu robotników od wypadków, obowiązujących na terytorjum b. zaboru austriackiego, oraz o rozciągnięciu obowiązujących tam ustaw o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków na terytorjum, przyłączone do Polski, a należące poprzednio do Królestwa Węgierskiego (Dz. Ust. R. P. № 65 poz. 413).

W № 50 Dz. Ust. 1924 r. poz. 512 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 7/VI 1924 r. o wprowadzeniu w życie ustawy z dn. 30/I 1924 r.

Przepisy ogólne.

Rozporządzenie to:

1) Oznacza na dz. 1/VII 1924 r. termin zastosowania ustawy z dn. 30/I-24 r. (§ 1).

2) Rozciąga działalność ustawy z dn. 30/I-24 r. na następujące zakłady (§ 1).

a) Wszystkie zakłady używające motorów i kotłów zamkniętych, zatrudniające przez cały rok przynajmniej 5 robotników;

b) następujące przedsiębiorstwa bez względu na to, czy używają motorów lub kotłów zamkniętych, oraz bez względu na ilość osób w nich zatrudnionych: kolejki i tramwaje elektryczne, przedsiębiorstwa żeglugi parowej na rzekach, holowanie statków, zakłady przeprawy pociągów, przedsiębiorstwa spławiania drzewa, przedsiębiorstwa ładowania i wyładowywania okrętów, składy dźwigarów i ciężkiego żelaza, samoloty do przewozu osób lub rzeczy, kopalnie i huty oraz ich zakłady uboczne, zakłady wyrabiające materiały wybuchowe lub używające przy produkcji materiałów wybuchowych, przedsiębiorstwa budowlane jako to: pogłębianie ładowe i podwodne, przedsiębiorstwa wiertnicze, jako samostanne przedsiębiorstwa, budowa mostów, budowa kanałów, roboty około tam, roboty demolacyjne, roboty drenarskie, budowa i rekonstrukcja kolei żelaznych, montowanie i demontowanie konstrukcji żelaznych, budownictwo ładowe, budowa dróg, budowa dróg wodnych; przemysł budowlany jako to: studniarze, pokrywacze dachów, murarze, cieśle; zawodowe straże pożarne;

c) wszystkie inne przedsiębiorstwa nie objęte przez dwa powyższe punkty, o ile zatrudniają przez cały rok przeciętnie powyżej 15 robotników.

3) Ubezpieczenie jest przymusowe i następuje zbiorowo dla wszystkich części zakładu; ubezpieczenie jednej części zakładu rozciąga obowiązek ubezpieczenia i na pozostałe części (§ 1).

4) Wszystkie istniejące już zakłady pracy podlegające ustawie z dn. 30/I-24 r. winny do dn. 18/VII-24 r. zgłosić się do Lwowskiego Zakładu Ubezpieczeń od wypadków.

Zakłady nowe powstałe po 1/VII-24 r. winny zgłosić się do Lwowskiego Zakładu Ubezpieczeń w ciągu 14 dni po uruchomieniu (§ 2).

5) Zgłoszenie powinno być skutecznie na specjalnym formularzu, który dostać można w Lwowskim Zakładzie Ubezpieczeń, u właściwych inspektorów pracy i u władz administracyjnych I instancji (starostwa i kom. Rządu) (§ 2).

W braku takich formularzy zgłoszenia mogą mieć formę dowolną.

6) Zgłoszenie winno zawierać (§ 2):

a) imię i nazwisko przedsiębiorcy, oraz firmę;

b) imię, nazwisko i adres osoby uprawnionej do odbioru pism zakładu;

c) rodzaj przedsiębiorstwa z określeniem używanych motorów i maszyn;

d) przeciętną liczbę i płacę wszystkich osób zatrudnionych, względnie osobno urzędników, robotników, mężczyzn, kobiet, młodocianych i dzieci;

e) przeciętną liczbę dni ruchu przedsiębiorstwa w ciągu roku.

7) Przedsiębiorstwa nie podciągnięte pod działanie ustawy z dnia 30/I 1924 r. mogą ubezpieczyć swych pracowników dobrowolnie (§ 4).

8) Na podstawie zgłoszeń poszczególnych zakładów pracy Lwowski Zakład Ubezpieczeń orzeka (§ 5):

a) czy dane przedsiębiorstwo podlega przymusowi ubezpieczenia;

b) do jakiej kategorii niebezpieczeństwa jest zaliczone;

c) przesyła odpowiednią taryfę składek;

d) wskazuje instancje, do których należy zwrócić się z ewentualnym odwołaniem.

Kategorie niebezpieczeństwa wymienione są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 24/III 1922 r. (Dz. Ust. 1922 r. № 37, poz. 311).

9) Zakłady podlegające ustawie z dn. 30/I 1924 r. nie powinny od dn. 1/VII 1924 r. wypłacać rent za nieszczęśliwe wypadki, gdyż uskuteczni to Lwowski Zakład Ubezpieczeń.

10) Wszelkie czynności i pisma, potrzebne do normowania stosunków z zakładem ubezpieczeń, wolne są od opłat stemplowych.

Przepisy, dotyczące nieszczęśliwych wypadków, zaszytych przed 1/VII 1924 r.

11) Przedsiębiorstwa podlegające ustawie powinny do dnia 18/VII 1924 r. przestać do Lwowskiego Zakładu Ubezpieczeń wykaz osób, uprawnionych do pobierania rent z powodu nieszczęśliwych wypadków, zaszytych przed 1/VII 1924 r. Przepis ten nie dotyczy osób, które były ubezpieczone od nieszczęśliwych wypadków w prywatnych zakładach ubezpieczeń (§ 6).

12) Zgłoszenia te powinny zawierać (§ 6):

a) imię i nazwisko rencisty;

b) dokładny adres (miejscowość, poczta, powiat);

c) data uszkodzenia;

d) stopień niezdolności do pracy;

e) wysokość wypłacanej ewentualnie należnej renty.

13) Do zgłoszenia powyższego powinny być dołączone dokumenty, stwierdzające uprawnienia rencisty, jak to: uwierzytelniony odpis ugód, umów rejentalnych, wyroków sądowych i t. p., oraz uwierzytelnione odpisy kwitów na 3 raty renty, pobranej przez rencistów.

14) Upoważnieni do pobierania renty na skutek nieszczęśliwego wypadku, który zaszedł przed 1/VII 1924 r., dla jej otrzymania powinni zgłosić się do Lwowskiego Zakładu Ubezpieczeń bezpośrednio albo za pośrednictwem właściwych inspektorów pracy (§ 7) i w zgłoszeniu swem wymienić: a) dokładny adres, b) datę (nieszczęśliwego wypadku) i rodzaj uszkodzenia, c) stopień niezdolności do pracy, d) wysokość renty i czas do jakiego została pobrana. Załączone winny być dowody uprawnienia do pobierania renty, t. j. umowa rejentalna, wyrok sądu i t. p.

Przepisy, dotyczące nieszczęśliwych wypadków, zaszytych po 1/VII 1924 r.

15) W ciągu 5 dni po każdym nieszczęśliwym wypadku przy pracy, zaszytym po dn. 1/VII 1924 r., przedsiębiorstwa winny zawiadomić o tem władze administracyjne I instancji (starostwo, kom. Rządu), o ile wypadek ten spowodował śmierć lub niezdolność do pracy, trwającą najmniej 3 dni (§ 9).

16) Doniesienie to powinno być sporządzone na specjalnym formularzu, który otrzymać można w Lwowskim Zakładzie Ubezpieczeń, od władz administracyjnych I instancji (starostwo, komisarjat rządu) lub właściwego inspektora pracy.

17) W braku formularzy doniesienie winno mieć miejsce w dowolnej formie (§ 8), zawierać następujące dane:

a) nazwisko przedsiębiorcy (firma), miejsce i rodzaj przedsiębiorstwa;

b) imię i nazwisko, wiek, adres, zajęcie i zarobek roczny poszkodowanego;

c) datę i miejsce wypadku;

d) gdzie umieszczono poszkodowanego, kto go leczy, do jakiej Kasy Chorych należał;

e) jakie uszkodzenie poniósł poszkodowany;

f) w razie śmierci wskutek wypadku należy podać imię, imię żonę i dzieci (ślubne, legitymowane i nieślubne) zmarłego oraz innych członków rodziny, do utrzymania których się przyczyniał. Przy wymienianiu dzieci i członków rodziny należy podać nadto wiek każdej z tych osób.

Zaznaczamy, że w § 6 ust. 1 rozporządzenia w ostatnim wierszu jest pomyłka drukarska, powinno być nie „zaszytych od dn. 30/VI 1924 r.” a „zaszytych do dn. 30/VI 1924 r.”.

DRUGA RATA PODATKU MAJĄTKOWEGO.

W № 56 „Dz. Ust.” wyszło rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28.VI. 1924 r. następującej treści:

§ 1. Druga rata podatku majątkowego w wysokości podwójnej pierwszej raty tegoż podatku, obliczonej na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 14 kwietnia 1924 r. (Dz. Ust. R. P. № 35, poz. 366), winna być uiszczona w dwóch równych częściach, a to w terminach od 10 września do 10 października i od 10 listopada do 10 grudnia 1924 r.

§ 2. Zaliczki, uiszczone na poczet podatku majątkowego, nie będą zarachowane na drugą ratę podatku (§ 1 nin. rozp.), lecz będą uwzględnione w terminach późniejszych; druga rata jednak, łącznie z pierwszą ratą i z wpłaconymi poprzednio za-

